

A Varsa Család Nagyapával

Anyai nagyapám [Garai Izsó] a kertjében, Pancsován, ahova, ameddig élt, minden nyáron lementünk. A képen anyám látható, a karjában én csecsemőként, nagyapám, apám és a nővérem.

Garai nagyapám 1859-től 1937-ig élt, és Grünhutról magyarosított. A Garai ágról annyit tudok, hogy nagyapám édesapja Garai Miksa volt, anyja Mauthner Erzsébet. Hogy mikor születtek, és mikor haltak meg, azt nem tudom. Garai Miksa intéző vagy jószágkormányzó volt egy távoli

rokonuknak a birtokán Körmenden, vagy Körmend környékén. Jómódúak voltak. A fia, Izsó követte ebben a jószágkormányzásban. Amikor 1890-ben feleségül vette [Weisz] Gizella nagyanyámat, akkor Törökbecsére költöztek. Ez a Vajdaságban van. Ott a Postatakarékpénztár igazgatói állását kapta, ami nem csak Törökbecsére vonatkozott, hanem az egész környékére. Két gyerekük volt, mind a kettő Törökbecsén született. Az első anyám [1892--1972], a második László [1893--1942].

1928-ban született Klárka nővérem. Szüleim még ugyan nem voltak házasok, de már Varsa Klárának hívták. 1932-ben házasodtak össze.

Három és fél éves voltam, amikor 1936 szeptemberében meghalt a nővérem. Akkor már egy éve ágyhoz volt kötve, nem volt igazi játszópajtás. A nővéremre nemigen emlékszem. A fényképeim három-négy éves koráig, amíg beteg nem lett, olyan kis pirospozsgás vasgyúró, jókedvű kisgyerekek látszik. Aztán jön egy időszak, amikor nagyon szomorú a tekintete. Alagon elkezdett járni iskolába, a községi elemibe. Anyámék sokáig azt hitték, hogy azért lett beteg, mert az osztállyal együtt beoltották, holott a házi gyerekorvos már korábban beoltotta. Szóvá is tették, hogy miért nem kérdezték meg. A nővérem egy osztályt végzett, aztán véget ért az iskolai pályafutása.

Apám átmenetileg, egy olyan három évre vallásos lett a nővérem halálakor. Előtte egyáltalán nem volt. A nővérem halálát azért viselte az átlagnál is rosszabbul, mert tőle kapta a tuberkulózist, és ezt úgy élte meg, hogy meggyilkolta a gyermekét.